



Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Postboks 8004

0030 Oslo

Deres ref:

Vår ref
14567/13

Arkivkode
N60 &00

Sak/Saksb
13/5156-2/BJBE

Dato
ALTA, 29.07.2013

HØRING AV ENDRINGER I EFORVALTNINGSFORSKRIFTEN

I høringsnotatet ber departementet spesielt om tilbakemelding på følgende tema:

1. Hvordan innbygger skal få sin digitale postkasse
2. Tilgang til innbyggers digitale postkasse
3. Ekstra elektronisk varsling dersom mottaker ikke har åpnet enkeltvedtak m.v.

Utdrag fra kapittel 4.5 TILDELING AV DIGITAL POSTKASSE TIL INNBYGGER

I en innledende fase vil det etter departementets vurdering være riktig å informere og oppmuntre innbyggerne til å ta løsningen i bruk fremfor å benytte virkemidler som automatisk tildeling av postkasser. Departementet mener derfor at innbygger uansett ikke skal tildeles digital postkasse før innføringen av løsningen har kommet et stykke på vei. I startfasen vil innbygger derfor selv måtte opprette sin digitale postkasse.

Departementet ser at det også kan være andre hensyn som taler imot automatisk tildeling av digital postkasse til innbygger. Man risikerer at innbygger ikke har et bevisst forhold til digital post og digitale postkasser. Dette kan føre til at innbygger ikke forholder seg til sin digitale post og risikoen for å lide rettstap kan øke. Det vil også kunne påføre forvaltningen merarbeid om det rutinemessig sendes ut digital post til innbyggere som faktisk ikke benytter sin digitale postkasse. For det tilfelle at det skal innføres en ordning hvor innbygger tildeles en digital postkasse, er det inntatt forslag til en bestemmelse om dette i utkastet til forskrift § 29, samt overgangsbestemmelsen § 47.

Innspill Alta kommune:

Her tenker jeg at vi i størst mulig grad må informere og oppmuntre våre innbyggere til å ta i bruk digital postkasse. Både markedsaktører og det offentlige vil ha interesse av å markedsføre løsningen. Dersom innbyggere etter overgangsfasen 1. juli 2016 fortsatt ikke har valgt å benytte seg av løsningen eller har reservert seg, bør det gjennomføres ytterligere informasjons kampanjer om løsningen og reservasjonsplikten. For de innbyggerne som til syvende og sist **ikke** klarer å foreta et valg om digital post eller reservasjon så er det vel mest nærliggende å betrakte deres handling som en reservasjon. Vi vil ikke være tjent med å sende ut post til sovende digitale postkasser.

Utdrag fra kapittel 4.8 TILGANG TIL INNBYGGERS DIGITALE POSTKASSE

Det er i utgangspunktet kun mottaker av digital post som skal ha tilgang til sin digitale postkasse. Mottaker kan gi fullmakt til andre som denne ønsker skal ha tilgang. Dette forutsetter at fullmakter kan registreres. På kort sikt vil fullmakter måtte registreres hos den enkelte postkasseleverandør. På lenger sikt er målet at fullmakter skal registreres i register over digital kontaktinformasjon og reservasjon.

Departementet vil knytte noen merknader til digital post til personer med vergemål. Det er utfordringer knyttet til hvordan man skal sikre korrekt adressering til personer med vergemål. Folkeregisteret gir opplysninger om hvor papirpost kan sendes, men verken folkeregisteret eller kontaktregisteret er i dag tilrettelagt for å gjøre oppslag fra den som har verge, til vergen. Slike løsninger må trolig på plass før man kan etablere et digitalt førstevalg for personer med verge. Her kan det være aktuelt å finne løsninger i samarbeid med Statens sivilrettsforvaltning som sentral vergemålsmyndighet.

Verken postkasseleverandør eller avsender skal i utgangspunktet ha tilgang til mottakers digitale postkasse. Det er imidlertid enkelte begrensninger til dette utgangspunktet.

Teknisk personell vil for eksempel i enkelte tilfeller ha behov for å gjøre postkassen utilgjengelig for mottakeren på grunn av systemoppdateringer, retting av feil ved løsningen og lignende. Dette vil imidlertid normalt ikke kreve tilgang til selve innholdet i de digitale brevene.

Det kan oppstå tilfeller der det kan være hensiktsmessig at andre enn mottaker selv har tilgang til den digitale postkassen. Dette kan for eksempel være der det er sendt en melding fra avsendervirksomheten som inneholder virus og denne meldingen er lagret i mottakers postkasse. Det kan også tenkes tilfeller der avsendervirksomheten sender feil brev til feil mottaker. Skal avsendervirksomheten da kunne trekke brevet tilbake fra mottakers digitale postkasse?

Ved tilfeller av virus eller andre trusler mot informasjonssikkerheten, mener departementet at dette bør håndteres av postkasseleverandørene. Det er de som er ansvarlig for informasjonssikkerheten i de digitale postkassene. Departementet ser derfor ikke behov for at avsendervirksomheten skal kunne trekke tilbake meldinger som er lagret i mottakers digitale postkasse i slike tilfeller. Avsender har uansett plikt til å undersøke så langt som mulig at meldinger de sender er uten virus eller annen skadelig programvare.

Departementet mener at det er viktig å fastholde prinsippet om at den digitale postkassen er mottakers postkasse og at mottaker skal ha full råderett over denne. For tilfeller der avsendervirksomheten har sendt feil brev til feil mottaker, mener departementet imidlertid at det kan være aktuelt å tillate at meldinger trekkes tilbake av avsender dersom mottaker ikke har åpnet meldingen.¹

Departementet har imidlertid ikke foreslått en bestemmelse knyttet til dette og ber spesielt om høringsinstansenes syn.

Innspill Alta kommune:¹ Jeg mener jeg det blir feil at avsender skal kunne trekke tilbake brev som er levert i mottakers postkasse. Da er grensegangen om råderetten ikke lenger tydelig. Dersom en avsender skal trekke tilbake et brev som er feilsendt i en postkasse bør det først innhentes samtykke fra adressaten/postkassens eier, uavhengig av om brevet er åpnet eller ikke. Det kan bygges inn en funksjon for dette i selve postkasseløsningen.

Utdrag fra kapittel 6.3 EKSTRA ELEKTRONISK VARSLING

6.3.1 Endring av eForvaltningsforskriften § 8 fra 1. januar 2013

Den såkalte syvdagersregelen i eForvaltningsforskriften § 8 nr (7) ble opphevet med virkning fra 1. januar 2013. Videre ble § 8 nr (6), (8) og (9) opphevet, og nr (2) endret, som en følge av at syvdagersregelen ble opphevet.

6.3.2 Departementets vurdering og forslag

Syvdagersregelen ble i sin tid innført for å forhindre at mottaker av for eksempel enkeltvedtak skulle lide rettstap når enkeltvedtaket ble formidlet til vedkommende ved bruk av elektronisk kommunikasjon. Etersom kravet til samtykke for elektronisk kommunikasjon i forvaltningsloven er fjernet, og erstattet med en rett til å reservere seg, er det relevant å vurdere om det er behov for andre mekanismer som skal hindre at parten lider rettstap. Vedkommende forvaltningen kommuniserer elektronisk med skal varsles elektronisk når nye meddelelser er tilgjengelig for mottaker, jf. omtale i kapittel 4.7 ovenfor og merknader til § 8 nr (3) og § 30. Departementet har vurdert å innføre et krav om ekstra elektronisk varsling dersom meldingen ikke er åpnet innen et visst antall dager. Alternativt kan man la det være opp til avsendervirksomheten å vurdere om viktigheten av det som skal kommuniseres til mottaker er av en slik karakter at ekstra varsling er nødvendig eller ønskelig.

Etersom innbygger ikke lenger skal trenge å samtykke til elektronisk kommunikasjon fra forvaltningen, kan det være at innbygger ikke har et like bevisst forhold til at forvaltningen henvender seg via elektroniske løsninger. Enkeltvedtak og andre meldinger som har betydning for mottakers rettsstilling er særlig viktige for mottaker, og det er et spørsmål om det bør finnes mekanismer som søker å ivareta innbyggernes rettsikkerhet når forvaltningen skal sende slike meddelelser elektronisk til mottaker.

Departementet mener at vurderingen av om det skal stilles krav til ekstra elektronisk varsling, kan ses i sammenheng med hvilke krav som stilles til hvor ofte den digitale kontaktinformasjonen skal være oppdatert eller bekreftet riktig. Videre vil det være, når det gjelder løsning for digital post fra forvaltningen, en sammenheng mellom et eventuelt krav om ekstra elektronisk varsel, og om innbygger skal tildeles en digital postkasse, eller om innbygger selv skal opprette denne.

På den annen side kan man si at det forvaltningsorgan som skal formidle enkeltvedtak og lignende elektronisk til mottaker, er nærmest til å vurdere om vedtakets innhold er av en slik art at ekstra varsling er nødvendig i det enkelte tilfellet. Det kan være stor variasjon i hvilke konsekvenser et vedtak har for mottaker.

Når det gjelder digital post til næringslivet, som ikke vil få en reservasjonsrett, kan det være ekstra viktig å bli varslet en ekstra gang.

Departementet ønsker ikke å konkludere på dette punktet nå, og ber spesielt om høringsinstansenes tilbakemelding. For det tilfellet at man ønsker en bestemmelse om ekstra elektronisk varsel, er det inntatt utkast til en bestemmelse i §§ 8 nr (7) og 30 nr (2).

Innspill Alta kommune: Ekstra varsling for den type forsendelser som er beskrevet i 6.3.2 bør settes opp i postkasseløsningen (meldinger som har betydning for mottakers rettsstilling). Men, dersom det er opp til avsender virksomheten å vurdere om viktigheten av brevet er av slik art at ekstra varsling skal benyttes, kan det resultere i at ekstra varsling «misbrukes» og mister sin tenkte effekt. Det bør defineres ulike forsendelseskategorier og regler for hvem som kan sende dem og hvordan mottaker varsles.

Med vennlig hilsen
Alta kommune

Bjørn Conrad Berg
Leder servicesenter

Kopi til:

Vedlegg: